

Živě: Jak bude probíhat zprovoznování vysokorychlostních tratí?

15.10.2025 - Protext | ČTK

Zprovoznování je poslední fází přípravy vysokorychlostních tratí (VRT) před jejich uvedením do provozu. Této fázi předchází složitá projektová příprava a samotná výstavba, a proto se může zdát, že řešit zprovoznování už nyní je předčasné. Opak je ale pravdou. Zprovoznování řešíme již teď, abychom nastavili včas jasné parametry, aby bylo zajištěno, že prováděné testy ověří všechny klíčové technické požadavky a zajistí následný bezpečný provoz s cestujícími. Zprovoznování ale není jen o testování, každý úsek VRT musí projít složitým povolovacím procesem podle české legislativy i legislativy EU, již teď celý proces analyzujeme a připravujeme se na něj v úzké spolupráci s kolegy z různých oblastí veřejné správy.

Na Prezentačním dni „**Jak bude probíhat zprovoznování VRT**“ se v čase přeneseme do posledního roku před uvedením VRT do provozu. S problematikou vás seznámí Bc. Jakub Vodák, specialista na zprovoznování VRT z úseku technického, a to dnes od 15:30 v Informačním centru na ústeckém hlavním nádraží, nebo online.

Specifika zprovoznování VRT

Fáze zprovoznování VRT bude probíhat po dobu jednoho roku. Tato doba poskytne dostatečný prostor pro provedení testů jednotlivých subsystémů a jejich vzájemné integrace. Součástí budou jízdy speciálních měřicích vlaků, které dokážou odhalit případné anomálie nepřípustné pro provoz na VRT. Celý tento proces bude probíhat bez cestujících a za přítomnosti odborníků na specifické testované oblasti, kteří budou pracovat ve specializovaných pracovních skupinách. Bude taktéž zajištěno, že použité komponenty budou splňovat ty nejvyšší nároky, jak z hlediska bezpečnosti, tak i v souladu s příslušnými normami a předpisy a samozřejmostí je jejich interoperabilita v rámci železničního prostoru Evropské unie. Během zprovoznování proběhne i školení strojvedoucích a dalšího odborného personálu. Prostor bude poskytnut také k nácviku postupů při řešení následků mimořádných událostí jednotlivým složkám integrovaného záchranného systému.

Fáze zkoušek

První fází zkoušek budou **statické zkoušky**. Cílem těchto zkoušek je prokázat, že jednotlivé subsystémy splňují požadavky konkrétních předpisů, specifikací a norem a že jsou instalovány v souladu s dokumentací. V této fázi se provádějí v počátku i tzv. „zkoušky v továrně“, aby byla ověřena funkčnost jednotlivých komponentů ještě před jejich instalací na VRT. Statické zkoušky se provádějí postupně na základních součástech a komponentech, a následně na celých technických oblastech. Tyto zkoušky se provádí v úzké spolupráci s jednotlivými dodavateli.

Po provedení výše popsanych zkoušek se přistoupí ke konání **integračních zkoušek**. Cílem fáze integračních zkoušek je integrovat jednotlivé subsystémy a zejména zkontrolovat rozhraní mezi jednotlivými technickými oblastmi. Účelem testů je ověřit, zda systém odpovídá technickým specifikacím. Součástí těchto zkoušek je konečné zapnutí napájecích systémů. Na konci této fáze zkoušek se provedou jízdy vlaků za snížené rychlosti vybavené příslušnými zabezpečovacími systémy, aby se zkontrolovala funkčnost jednotlivých subsystémů. Maximální rychlost těchto jízd nesmí v této fázi přesáhnout 80 km/h.

Poslední fází jsou **dynamické zkoušky**. Cílem dynamických zkoušek je finální ověření, že všechny subsystémy splňují technické a bezpečnostní požadavky, které jsou u nich vyžadovány, a budou správně fungovat při běžné provozní rychlosti trati. Dynamické zkoušky jsou prováděny schválenými typy železničních vozidel, které jsou schopny vyvinout rychlost nejméně o 10 % vyšší, než je provozní rychlost konkrétního úseku VRT. Při dynamických testech se postupně navyšuje rychlost a sleduje se chování trati a vzájemná interakce tratě se zkušebním vlakem. Jsou prováděny opakující se jízdy pro jednotlivé rychlostní úrovně.

Testované subsystémy

Zkoušky jsou prováděny na všech komponentech VRT, které jsou součástí základních subsystémů:

Spolupráce

Při projektování a přípravě nových tratí Správa železnic od roku 2019 úzce spolupracuje s francouzskou skupinou státních drah SNCF. Od roku 2022 tato spolupráce pokračuje na základě osmileté smlouvy uzavřené mezi Správou železnic a SNCF Réseau. Společně se Správa železnic a SNCF Réseau zaměřuje mimo jiné na nastavení podmínek a průběhu fáze zprovoznování VRT. U jednotlivých úseků VRT se předpokládá příprava, výstavba a provoz v režimu PPP (Public Private Partnership), tedy partnerství veřejného a soukromého sektoru, je proto nezbytné, aby měli potenciální partneři již předem jasnou představu o tom, jak budou jednotlivé fáze přípravy VRT probíhat, a to právě včetně fáze zprovoznování.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/zive-jak-bude-probihat-zprovoznovani-vysokorychlostnich-trati-/2734036>